

Print ISSN: 2251-6654
Online ISSN: 2588-3542

Journal of Family Counseling and Psychotherapy

Vol. 11, No. 1 (31), 2021

 [dori.net/dor/20.1001.1.22516654.1400.11.1.7.5](https://doi.org/10.22516/2021.1.22516654.1400.11.1.7.5)

Predicting Marriage Stability Based on Love-Making Style and Sexual Assertiveness by Mediating Role of Emotional Intelligence: A Survey Study

Received: 4 - 3 - 2021

Accepted: 10 - 8 - 2021

Mohammad Hassan Fayyaz Saberi

Ph.D. Student in General Psychology, Department of Psychological Sciences, Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Neyshabur Branch, Neyshabur, Iran

Hassan Toozandehjani

Associated Professor of Psychology, Department of Psychological Sciences, Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Neyshabur Branch, Neyshabur, Iran H.Toozandehjani@gmail.com

Ali Akbar Samari

Assistant Professor of health psychology, Department of Clinical Psychology, Islamic Azad University, Kashmar Branch, Kashmar, Iran

Hamid Nejat

Assistant Professor of Psychology, Department of Psychology, Islamic Azad University, Quchan Branch, Quchan, Iran

Abstract

Background: Satisfactory marital relationships are an effective tool for creating positive outcomes including physical and mental health in couples and other family members and strength. **Objective:** This study was done to investigate the relationship between love-making style and sexual assertiveness with marriage stability, by the mediating role of emotional intelligence. **Method:** The method of research was descriptive with path analysis, and the sampling method was nonrandom and regional/quota sampling. Its statistical population was 753030 married men and women in Mashhad in 2018 (districts 1, 2, 9, and 11 of the municipality) and the sample was 384 married men and women who voluntarily participated in the study after receiving a recall SMS. Applied tools for gathering data were: [The marital Instability Index \(Edwards, Johnson & Booth, 1983\)](#), the [Sternberg Love Style Scale \(Sternberg R.J. 1986\)](#), the [Hulbert Index of Sexual Assertiveness \(Hulbert, 1992\)](#), [Bar-On Emotional Intelligence Inventory \(90-Item\) \(Bar-On, 1998\)](#). Pearson correlation coefficient, path analysis, and Bootstrap method were used in statistical analysis by using SPSS-23 and AMOS-23 software. **Findings:** The results showed that marriage stability is predictable based on love-making style and sexual assertiveness by mediating the role of emotional intelligence ($P < 0.05$). **Conclusion:** Therefore, in couple therapy and family therapy, the relationship between the stability of marital relationships with the mentioned variables is significant.

Key words: *marriaae stabilitv. love stvle. sexual assertiveness. emotional intelliaence*

Introduction

Marriage is the main core of the family, and therefore healthy couples form healthy families, and consequently, healthy families form a healthy society. At the same time, marriage is one of the most difficult and complex tasks of adulthood. If the marriage is successful, it will greatly contribute to the couple's psychosocial development, and this success depends on the degree of readiness of people for marriage and their realistic understanding of the marital relationship (Nazari, 2019).

Given that the divorce rate has increased in recent years in all countries of the world and in addition to its ugliness has been reduced (Rezazadeh, Bahrami Ehsan, Fazel & Fallah, 2019), the stability of marriage is an important issue that should be considered in any marriage, because identifying its factors reduces divorce and increases satisfaction and durability in marriage (Asadi, 2019).

The stability of marriage is the establishment of peace in the life of the couple, which plays an important role in the life of the couple as one of the basic concepts. Instability in marriage has been used in conjunction with concepts such as marital breakup, divorce, poor marital quality, and divorce. These factors are different from each other, while related to each other, and the meaning of the stability of marriage is the unwillingness of the couple to break up the marriage. Many factors are involved in the stability of a marriage (Khanabadi, 2019).

Love is a component that is considered one of the effective factors in a successful marriage and lasting marriage (Derakhsh, Aslani & Kerayi, 2020). One of the most important theories in the field of love and its styles is Sternberg's love triangle theory. By presenting the triangular theory of love, Sternberg considers love to be composed of three elements: intimacy, passion, and commitment. Accordingly, people express love in seven forms, which are: infatuation (passion), liking (intimacy), empty love (commitment), fatuous love (commitment + passion), romantic love (passion + intimacy), companionate love (intimacy + commitment), consummate love (passion + intimacy + commitment) (Sternberg, 2019).

Another role-playing factor in the stability of marriage is sexual assertiveness and (Gottman, 2019) considers sexual assertiveness to be effective in the stability of marriage.

Emotional intelligence is also an effective factor in the quality and durability of marital relationships (Niknam & Taji, 2020) consider as one of the factors in the stability of marriage that can predict it. (Goleman, 2019) emphasizes emotional intelligence as an important factor in the stability of marriage, as well. Given the above, this study seeks to ask whether the stability of the marital relationship can be predicted based on the style of lovemaking and sexual assertiveness, by mediating the role of emotional intelligence?

Methodology

The method of research was descriptive-correlation with path analysis, and its statistical population was married men and women in Mashhad in 2018 (districts 1, 2, 9, and 11 of the municipality) and the sample was 384 married men and women who voluntarily participated in the study after receiving a recall SMS. Applied tools for gathering data were: [The marital Instability Index \(Edwards, Johnson & Booth, 1983\)](#), the [Sternberg Love Style \(Sternberg R.J. 1986\)](#), the [Hulbert Index of Sexual Assertiveness \(Hulbert, 1992\)](#), [Bar-On Emotional Intelligence Inventory \(90-Item\)\(Bar-On, 1998\)](#).

Marital Instability Index: This index is a two-part tool the first part contains 14 questions and measures "divorce susceptibility" and the second part includes 8 questions that measure "divorce attractions and barriers". (Sanayi, 2018).

Sternberg Love Style: It has 45 questions and measures the three components of intimacy (first 15 questions), desire (next 15 questions), and commitment (last 15 questions). (Ghamrani & Jafar Tabatabai, 2006).

Hulbert Index of Sexual Assertiveness: Contains 25 questions that are scored on the Likert scale. Answers are considered "always", "most", "sometimes", "rarely" and "never", with the value of the options being zero (0) to four (4), respectively. (Sanayi, 2018).

Bar-On Emotional Intelligence Inventory: This inventory is scored on a Likert scale with a 5-point scale. The options are "strongly agree" = 5, "agree" = 4, "somewhat" = 3, "disagree" = 2 and "strongly disagree" = 1. (Keraskian, 2011),

Pearson correlation coefficient, path analysis, and Bootstrap method were used in statistical analysis by using SPSS-23 and AMOS-23 software.

Results and discussion

The sample consisted of 384 people, of whom 193 were women and 191 were men. The mean age of the sample group was 31.7 years with a scatter of 4.3 standard deviation units. To examine the main question of the research, path analysis modeling was used, and before this, to ensure the observance of the assumptions of this method (including significant correlation between variables, sample size adequacy, and lack of outlier data) was performed and all items were approved.

A summary of the direct and indirect effects of the variables is shown in Table 1.

Table 1. Summary of the direct and indirect effects of the components of love and sexual self-expression on the stability of marriage

Variable	Direct effect	Indirect effect
Intimacy	0.23 **	0.020
Passion	0.65	0.030 **
Commitment	0.24 **	0.007
Sexual assertiveness	0.18 **	0.137 **

** Significance at the level of 0.01

The three variables, intimacy and commitment, and sexual assertiveness have a significant direct effect on the stability of marriage, which, respectively, commitment and intimacy and sexual self-expression have the greatest impact on the stability of marriage. Also, passion and sexual assertiveness have an indirect effect on the stability of marriage through emotional intelligence.

The results of this study are consistent with the results of studies about the effects of intimacy on marital stability such as those ([Raffagnino & Puddu, 2018](#)), ([Abdian & Jadidi, 2019](#)), and ([Gottman, 2019](#)) regarding the significance and positive relationship between intimacy and stability of marital bond. In explaining this issue, it should be said that according to Sternberg, intimacy is closeness, connection, and bond between two people; This means feeling and expressing love, affection, care, empathy, and sorrow for the person you love. Intimacy has an emotional aspect and creates a kind of feeling of warmth, love, closeness, connection, and being in the bond of the other party in the person, and this makes the marital relationship stable. The result is also

consistent with the results of research (Hedayati Dana & Saberi, 2015) on the unpredictability of marital satisfaction based on passion. On the other hand, the lack of a direct relationship between lust and the stability of the marital bond is an enlightening explanation of Sternberg's concept of romantic love. Also in line with research (Zahrakar, Hazarusi, Mohsenzadeh & Tajik Ismaili, 2019) desire (passion) alone and without intimacy and commitment is a factor for diversity and causes marital conflict. Furthermore, The result is consistent with the research (Zahrakar, Hazarusi, Mohsenzadeh & Tajik Ismaili, 2019) and (Abdian & Jadidi, 2019), (Raffagnino & Puddu, 2018), on the correlation between marital commitment and satisfaction in the stability and stability of the marital bond. It is a firm affirmation of the third component of love from Sternberg's point of view, namely decision, and commitment. Finally, the results of this hypothesis are consistent with studies based on the concept of sexual fulfillment as the most central component in predicting the pattern of marital stability, including research (Rahimi Pooya, 2018), (Richards, 2016) and (La France, 2019). The mediating role of emotional intelligence according to research (Jahanian & Sepehri Shamloo, 2017) shows that emotional intelligence leads to more effective and efficient behaviors and responses in different situations and prevents the person from getting stuck in the vicious cycles of unconscious emotional reactions releases.

Conclusion

The results showed that marriage stability is predictable based on love-making style and sexual assertiveness by mediating the role of emotional intelligence ($P < 0.05$). Therefore, couple and family therapy should pay attention to the relationship between marriage stability and those variables.

It is suggested to use other research methods that can both generalize the results and show the causal relationship; Use shorter standardized questionnaires that have high validity and reliability; In addition, the level of motivation of the subjects should be increased with reinforcing factors to achieve more accurate results.

It is also suggested that the subject of the research be examined with other variables such as the religious nature of the couple and the age difference between the couple.

Acknowledgments

The Vice-Chancellor for Research of the Islamic Azad University of Neyshabour and those who did not hesitate to help in this research will be appreciated.

Authors' contributions

Study design and conceptualization: first author, second author

Data collecting: first author

Data analysis and interpretation: first author, the fourth author

Drafting and revising the article: first author, third author

Final approval of the article before submission to the journal: second author, third author, the fourth author

Funding

The study was conducted at the personal expense of the researchers.

Availability of data and materials

This study and its materials are easily available via the internet and through the hyperlinks provided in the text.

Ethics approval and consent to participate

As all participants were reassured that the questionnaires were anonymous and completely confidential, they participated in the study voluntarily.

Competing interests

There is no conflict with any personal or organizational interests.

Consent for publication

The researchers are pleased to announce the publication of this article.

References

- Asadi, F., Aslani, K. & Amanollahi, A. (2019). Testing the model of the relationship between emotional maturity and sexual assertiveness with a tendency to infidelity and the quality of marital relationships mediated by sexual satisfaction. Master Thesis. Faculty of Education and Psychology. The Shahid Chamran University of Ahvaz. [Persian].
<https://ganj.irandoc.ac.ir/viewer/664cc2b22c71fb89991301d580ce54e1>
- Derakhsh, A., Aslani, K. & Karaei, A. (2020). Developing a Successful Marriage Model: A Qualitative Research. *Women's Research Journal*, 10 (27): 97-73. [Persian]. DOI:10.30465/ws.2019.4030
- Goleman, D. (2019). **Emotional intelligence**. Translated by Parsa, N. (2019). Tehran: Roshd. [Persian].
<https://www.adinehbook.com/gp/product/9646115880>
- Gottman, J. M., & Silver, N. (2020). **Why marriages succeed or fail**. Translated by Vida Lotfi: And how you can make yours last. Simon and Schuster. [Persian].
- Khanabadi, M. (2019). **Marriage and Family - Adlerian Advice and Treatment**. Tehran: Avaye Noor, fourth edition. [Persian].
<https://www.adinehbook.com/gp/product/6003091509>
- Nazari, A.M. (2019). **Basics of couple therapy and family therapy**. Tehran: Elm Publications. [Persian].
<https://www.adinehbook.com/gp/product/9644057489>
- Niknam, M. & Taj, T. (2020). Predicting marital instability based on emotional intelligence and spiritual intelligence variables in a non-clinical population of women. *Women and Family Studies*. 7, 3 (13): 1-2. [Persian]. DOI:10.22051/jwfs.2019.21653.1822
- Rezazadeh, S.M.R, Bahrami Ehsan, H., Fazel, M. & Fallah, M. (2019). Investigating the Underlying Factors and Causes Affecting Divorce: An exploratory analysis. *Psychological Sciences*, 17, 71: 765-774. [Persian].
<https://psychologicalscience.ir/article-1-309-fa.pdf>

Sternberg, R. (1989). Love story: **A new perspective on the relationship between men and women**. Translated by Ali Asghar Bahrami (2019). Tehran: Javaneh Roshd. [Persian]. <https://ketabcity.com/BookView.aspx?bookid=1687473>

Print ISSN: 2251-6654
Online ISSN: 2588-3542

Journal of Family Counseling and Psychotherapy

Vol. 11, No. 1 (31), 2021

[dori.net/dor/20.1001.1.22516654.1400.11.1.7.5](https://doi.org/10.22516654.1400.11.1.7.5)

پیش‌بینی پایداری ازدواج بر اساس سبک عشق‌ورزی و خودابرازی جنسی با میانجی‌گری هوش هیجانی: یک پژوهش زمینه‌یابی

دریافت: ۱۴-۱۲-۱۳۹۹ پذیرش: ۱۴۰۰-۰۵-۱۹

دانشجوی دکتری روانشناسی عمومی، گروه روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد نیشابور، نیشابور، ایران
دانشیار، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد نیشابور، نیشابور، ایران
استادیار، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کاشمر، کاشمر، ایران
استادیار، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قوچان، قوچان، ایران

محمدحسن فیاض صابری

حسن تونزنده جانی

علی‌اکبر ثمری

حمید نجات

چکیده

روابط زناشویی رضایت‌بخش ابزاری کارآمد برای ایجاد پیامدهای مثبت از جمله سلامت جسمی و روانی در زوجین و سایر اعضای خانواده و استحکام آن است. پژوهش حاضر به منظور پیش‌بینی پایداری ازدواج (پیوند زناشویی) بر اساس سبک عشق‌ورزی و خودابرازی جنسی (احقاق جنسی) با میانجی‌گری هوش هیجانی انجام شد. روش پژوهش از نوع توصیفی-زمینه‌یابی با مدل تحلیل مسیر و روش نمونه‌گیری به صورت غیر احتمالی و تلفیقی ناحیه‌ای (جغرافیایی) بود. جامعه آماری پژوهش ۷۵۳۰۳۰ نفر از مردان و زنان متأهل مناطق ۱ و ۲ و ۹ و ۱۱ شهر مشهد در سال ۱۳۹۷ و نمونه پژوهش ۳۸۴ نفر مرد و زن متأهل بودند که با دریافت فراخوان پیامکی، داوطلبانه در پژوهش شرکت کردند. برای گردآوری داده‌ها از شاخص بی‌ثباتی پیوند زناشویی (Edwards, Johnson, Booth, 1983)، مقیاس عشق (Sternberg, 1997)، شاخص احقاق جنسی (Hulbert, 1992) و سیاهه ۹۰ سؤالی هوش هیجانی (Bar-On, 1998) استفاده شد. در تجزیه و تحلیل آماری از ضریب همبستگی پیرسون، تحلیل مسیر و روش بوت استرپ، با نرم افزار SPSS-23 و AMOS-23 استفاده شد. یافته‌ها نشان داد پایداری پیوند زناشویی بر اساس سبک عشق‌ورزی و احقاق جنسی با میانجی‌گری هوش هیجانی قابل پیش‌بینی است ($P < 0.05$)؛ بنابراین در مشاوره زوج و خانواده رابطه بین پایداری پیوند زناشویی با متغیرهای مذکور قابل توجه است.

کلیدواژه‌ها: پایداری ازدواج، عشق‌ورزی، خودابرازی جنسی (احقاق جنسی)، هوش هیجانی

مقدمه

از دید (Knox & Schacht, 2019) تعریف سنتی پیوند زناشویی عبارت است از اینکه پیوند زناشویی رابطه‌ای قانونی است که زن و مرد را به هم پیوند می‌دهد تا باهم تولیدمثل داشته و از دید بدنی، احساسی¹ و اجتماعی مراقب بچه‌ها باشند. عقیده (Halwani, 2018) با دیدی کلی‌تر بر این است که پیوند زناشویی از لحاظ تاریخی و فرهنگی، هم از دید جنسیت و هم از دید تعداد شرکت‌کنندگان یک نهاد بسیار متنوع است. وی بیان می‌دارد امروزه پیوند زناشویی یک ماهیت اخلاقی-قانونی دارد و ماهیت آن ثبت می‌شود و اغلب درک ما از پیوند زناشویی محدود به «یک مرد، یک زن» می‌شود؛ درحالی‌که در گذشته و در فرهنگ‌های مختلف و حتی امروزه در برخی فرهنگ‌ها، جنسیت و تعداد در پیوند زناشویی متفاوت است. (Nazari, 2019) معتقد است پیوند زناشویی هسته اصلی خانواده است و بر این اساس زوج‌های سالم، خانواده‌های سالم و به تبع آن خانواده‌های سالم، جامعه‌ای سالم را تشکیل می‌دهند. درعین حال پیوند زناشویی یکی از مشکل‌ترین و پیچیده‌ترین وظایف دوره بزرگسالی است. اگر پیوند زناشویی موفقیت‌آمیز باشد کمک زیادی به رشد روانی اجتماعی زوج می‌کند و این موفقیت به میزان آمادگی افراد برای پیوند زناشویی و درک واقع‌بینانه آن‌ها از روابط زوجی بستگی دارد.

تعارضات زناشویی و جدایی زن و شوهر، تهدیدهایی جدی برای پیوند زناشویی هستند که باعث به چالش کشیدن پایداری پیوند زناشویی² و کیفیت آن شده و پیامدهای منفی بدنی، روانی، اجتماعی و اقتصادی را به دنبال دارد که از جمله این پیامدها می‌توان به اثر منفی بر بدن و سلامت جسمانی، افسردگی و بهره‌وری پایین در کار برای بزرگسالان و عواقب منفی شدید برای فرزندان اشاره کرد (Habibi, 2017). به علاوه، ارزیابی‌های اخیر نشان می‌دهد که حدود نیمی از ازدواج‌ها با شکست مواجه می‌شوند و پایان این ازدواج‌ها اغلب مهربانانه و صلح‌آمیز نیست و در اغلب این موارد، با گذشت زمان، «عشق» تبدیل به «نفرت» می‌شود و جدای از گسسته شدن رابطه، این جدایی‌های خصمانه یکی از استرس‌زاترین تجربه‌های زندگی است که اثرات بسیار آسیب‌زایی بر روی فرزندان دارد (Gottman, 2018).

با توجه به مطالب فوق و با عنایت به اینکه آمار طلاق در سال‌های اخیر در همه کشورهای جهان رشد داشته و به علاوه از قبح آن نیز کاسته شده است (Rezazadeh, Bahrami Ehsan, Fazel & Fallah, 2019)،

1. filling

2.marriage stability

پایداری پیوند زناشویی موضوع مهمی است که در هر پیوند زناشویی باید به آن توجه داشت، چراکه شناسایی عوامل آن باعث کاهش طلاق و افزایش رضایت و دوام در پیوند زناشویی خواهد بود (Asadi, 2019). با شناسایی عوامل اثرگذار بر رابطه زناشویی موفق، پژوهشگران می‌توانند اطلاعات دقیق و جامعی در مورد سلامت پیوند زناشویی و آسیب ارتباط زناشویی که باعث پایداری پیوند زناشویی یا شکست آن می‌شود به دست آورند (Alavi, Moghadamzadeh, Mazaheri, Hejazi Mughari, Salehi & Afruz, 2019).

پایداری پیوند زناشویی اساساً استقرار آرامش در زندگی مشترک زوجین است که به‌عنوان یکی از مفاهیم پایه‌ای در زندگی زوجین نقش مهمی دارد. بی‌ثباتی در پیوند زناشویی، همراه با مفاهیمی نظیر ازهم‌پاشیدگی پیوند زناشویی، قطع روابط زناشویی، طلاق، کیفیت زناشویی پایین و ترک پیوند زناشویی استفاده شده است. این عوامل درعین حال که به هم مرتبط هستند، با هم تفاوت نیز دارند و منظور از پایداری پیوند زناشویی، عدم تمایل و عدم گرایش زوجین به فروپاشی پیوند زناشویی است (khanabadi, 2019).

عشق عاملی است که (Derakhsh, Aslani & Kerayi, 2020) آن را یکی از عوامل مؤثر در پیوند زناشویی موفق و پایداری پیوند زناشویی می‌دانند. برای به وجود آمدن عشق، باید دو نفر به رشته محبت یکدیگر پیوندند. نیرویی که بین زن و مرد ارتباط برقرار می‌کند محبت و عشق است. نتایجی که از پژوهش (Zahrakar, Hazarusi, Mohsenzadeh & Tajik Ismaili, 2019) حاصل شد بیانگر آن بود که عشق‌ورزی موضوع محوری در پایداری پیوند زناشویی است؛ چراکه رابطه زناشویی همانند یک موجود زنده نیازمند رسیدگی و مراقبت است. عشق انرژی‌زاست و به رابطه شور و هیجان می‌دهد و پیوند زناشویی خوب، یکنواخت نیست، بلکه به هیجان، شور و شوق نیازمند است. هیجان آهنگ رقص زوجین است.

یکی از مهم‌ترین نظریه‌ها در زمینه عشق و سبک‌های آن، نظریه مثلث عشق استرنبرگ¹ است. استرنبرگ با ارائه نظریه سه‌ضلعی عشق، عشق را مرکب از سه عنصر صمیمیت، هوس و تعهد می‌داند. بر این اساس افراد به هفت شکل عشق را بروز می‌دهند که عبارت‌اند از: دوست داشتن (فقط صمیمیت)، شیفتگی (فقط هوس)، عشق پوچ (فقط هوس)، عشق رمانتیک (صمیمیت و هوس)، عشق همدلانه (صمیمیت و تعهد)، عشق احمقانه (هوس و تعهد) و عشق آرمانی (صمیمیت، هوس، تعهد) (Sternberg,

1. Sternberg

(2019). (Raffagnino & Puddu, 2018) طی پژوهش مروری به سبک‌های عشق‌ورزی¹ در روابط زوجین پرداختند و به این نتیجه رسیدند که سبک‌های عشق‌ورزی از فاکتورهای مؤثر بر پایداری پیوند زناشویی هستند. پژوهش (Nympha, Carandang, Vivien & Guda, 2015) نیز شاخص‌های رضایت زناشویی، عناصر عشق و دیگر عوامل بیرونی پیوند زناشویی را به منظور بررسی رابطه بین مؤلفه‌های عشق استرنبرگ (صمیمیت، اشتیاق و تعهد) و رضایت زناشویی انجام دادند و نتیجه پژوهش رابطه مثبت بین مؤلفه‌های عشق استرنبرگ و رضایت زناشویی (و به دنبال آن پایداری ازدواج) را نشان داد. در پژوهش کیفی که (Habibi, 2017) با عنوان «بررسی اکتشافی عوامل مؤثر بر فروپاشی پیوند زناشویی در پنج سال اول زندگی در بین متقاضیان طلاق در بافت اجتماعی-فرهنگی شهر سنندج» به انجام رساند، در عوامل تعاملی بین زن و شوهر (از عوامل پنج‌گانه دخیل در ناپایداری پیوند زناشویی)، صمیمیت ضعیف، تعهد ضعیف و تمایلات جنسی ضعیف را دخیل در این موضوع عنوان کرد. نتایج پژوهش (Abdian & Jadidi, 2019)، (Shojaee, 2017) و (Karandish, Honarparvaran & Moeen, 2015) نیز حاکی از دخیل بودن عناصر عشق یعنی صمیمیت، تعهد و هوس در پایداری پیوند زناشویی بودند. در پژوهش (Hedayati Dana & Saberi, 2015) عناصر تعهد و صمیمیت پیش‌بین قوی برای پایداری پیوند زناشویی بودند و در پژوهش (Abbassi, 2015) نیز صمیمیت زناشویی پیش‌بینی کننده پایداری پیوند زناشویی بود.

دیگر عامل نقش‌آفرین در پایداری پیوند زناشویی، خودابرازی جنسی یا احقاق جنسی² است و (Gottman, 2019) خود ابرازی جنسی را در پایداری پیوند زناشویی مؤثر می‌داند. بحث در مورد ترجیحات جنسی افراد به نفع رابطه آن‌ها است و عدم ارتباط کلامی و غیرکلامی و سکوت در مورد مسائل جنسی، پایداری پیوند زناشویی را کاهش داده و به جدایی زوج‌ها منجر می‌شود (Pakdel, Khasmakhi, Amanollahi & Rajabi, 2017). احقاق جنسی با نارضایت جنسی و به تبع آن با بی‌رمقی زناشویی رابطه معکوس دارد و باعث افزایش رضایت جنسی و به تبع آن پایداری پیوند زناشویی می‌شود (Zarenezhad, Hoseyni, & Rahmati, 2019).

-
1. love making style (love style)
 2. sexual assertiveness
-

خودابرازی¹ که به معنی «توانایی بیان احساسات، افکار و باورها و دفاع از حقوق خود به روش‌های منطقی» است، دارای سه بعد قدرت بیان احساسات، قدرت بیان واضح باورها و افکار خوب و بد و اخذ تصمیم محکم و روشن، قدرت ایستادگی تا احقاق حقوق خود و عدم اجازه به دیگران برای آزار رساندن و یا سوءاستفاده از نقطه ضعف شخصی فرد است (Masters & Johnson, 2019). زن و شوهرها اغلب احقاق جنسی ندارند و در مواقع ارتباط جنسی، نظرشان را در مورد نوع تماس بدنی و لمس کردن به همسرشان چیزی نمی‌گویند و اگر نوع لمس کردن را دوست ندارند بیان نمی‌کنند مگر وقتی که تحریک شده باشند. برخی از آن‌ها سالها ارتباط جنسی دارند ولی چیزی در مورد نحوه رفتار جنسی همسرشان (اعم از نوع بوسیدن، لمس کردن، ...) که برایشان خوشایند نیست به همسرشان نمی‌گویند؛ مثلاً اینکه بگویند «من این حالت بوسیدن را دوست ندارم، دوست دارم این‌گونه بوسیده شوم، دوست دارم نوازشم کنی، ...». وقتی زن و شوهرها شروع کنند به گفتن تمایلات لمسی (جنسی و غیرجنسی) و ترجیحات جنسی خود و اینکه از کدام رفتارهای جنسی بیشتر لذت می‌برند و کدام رفتارها را دوست ندارند، باعث اتصال دوباره هیجانی با یکدیگر شده و ارتباط آن‌ها بهتر می‌شود (Konzen & Konzen, 2019).

بر اساس پژوهش (Hajimiri Qeshmi, 2019) و (Rahimi Pooya, 2018) رابطه مثبت معنی‌دار بین احقاق جنسی و پایداری پیوند زناشویی گزارش شد. مشابهاً (Mohtashami & Rahmati, 2017) بر رابطه معکوس معنی‌دار بین احقاق جنسی و بی‌ثباتی پیوند زناشویی تأکید داشته‌اند. (La France, 2019) بر پیامدهای مثبت پیش‌بینی‌شده در روابط جنسی با احقاق جنسی بالا، تعارض جنسی محدود و سازگاری جنسی؛ و (Richards, 2016) بر ارتباط معنی‌داری بین احقاق جنسی همسر، رضایت جنسی همسر (شریک جنسی) و رضایت جنسی خود فرد معتقد بودند. پژوهش (Masaviru, 2016) نیز بیانگر ارتباط مثبت معنی‌دار بین احقاق جنسی با رضایت زناشویی و به تبع آن پایداری پیوند زناشویی بود.

هوش هیجانی² نیز عامل مؤثر در کیفیت و دوام روابط زناشویی است و (Niknam & Taji, 2020) آن را از عوامل پایداری پیوند زناشویی می‌دانند که می‌تواند آن را پیش‌بینی کند. (Goleman, 2019) نیز بر هوش هیجانی به عنوان عامل مهم در پایداری پیوند زناشویی تأکید می‌کند. به نظر وی هوش هیجانی رمز بقای پیوند زناشویی است؛ به عبارت دیگر نحوه گفتگو در خصوص موضوعات مهم زندگی، اهمیت زیادی در فرجام پیوند زناشویی دارد، چراکه توافق زن و شوهر حتی درباره چگونگی مخالفت کردن با هم راز

1. self disclosure
2. emotional intelligence

ماندگاری پیوند زناشویی است. پژوهش‌های انجام‌شده مشخص کرد که افراد با هوش هیجانی بالا، نمرات بیشتری را در همدلی، خودبازبینی و داشتن خودکنترلی در موقعیت‌های مختلف اجتماعی به دست آورده‌اند و در ارتباط با همسر خود روابط نزدیک‌تر و محبت‌آمیزتر داشته و در نتیجه رضایت زناشویی بیشتری را تجربه نموده‌اند (Dokaneii fard, Abbassi, Soltantabar, Seddighi & Nowruzi, 2016). در پژوهشی که (Nemati Soogli Tappeh, Salehi, Rahimi & Khaledian, 2020) به بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی زناشویی پرداختند دریافتند که مؤلفه‌های مختلف هوش هیجانی از عوامل مؤثر در کیفیت زندگی زناشویی و به تبع آن افزایش رضایتمندی و پایداری پیوند زناشویی هستند. پژوهش‌های (Gottman, 2019) مؤید رابطه کیفیت عواطف و احساسات همسران به یکدیگر و نحوه بروز هیجانانگیزان، با آینده روابط آن‌ها بود و پژوهش‌های (Goleman, 2019) بر نقش تبادل هیجانانگیز و درک هیجانانگیز بین همسران در ایجاد صمیمیت و نیز سلامت زندگی مشترک اشاره کرده است. پژوهش (Čikeš, Šincek & Verma, 2018) در کرواسی وجود رابطه معنادار مثبت بین هوش هیجانی و کیفیت زناشویی و (Marić, 2015) در هند وجود رابطه بین هوش هیجانی و وضعیت زناشویی زوجین را بررسی و نشان داد که بین پایداری زناشویی و هوش هیجانی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. همچنین پژوهش (Peymani, 2017) (Ghazanfarian & Sepahvandi, 2017) رابطه بین هوش هیجانی و سبک‌های دل‌بستگی با تعارضات زناشویی زوجین عادی و زوجین در حال طلاق را مقایسه کردند و طبق یکی از نتایج پژوهش، هوش هیجانی پیش‌بینی‌کننده طلاق یا فروپاشی پیوند زناشویی بود. محققان چینی (He, Zhong, Tong, Lan, Li, 2018) (Ju & Fang, 2018) پایداری پیوند زناشویی، بخشش و کیفیت زناشویی را در سال‌های اولیه پیوند زناشویی چینی بررسی کردند. نتایج پژوهش نشان داد که بخشش هیجانی بیش از بخشش منطقی باعث طولانی شدن پایداری پیوند زناشویی می‌شود. (Ramirez, Gallant, Nedley, 2016) هوش هیجانی افرادی را که درگیر روابط جنسی خارج از زناشویی بودند مورد پژوهش قرار دادند. داده‌های این پژوهش از ۹ کشور جمع‌آوری شد که شامل ۵۶۲۱ شرکت‌کننده بود. نتیجه نهایی این بود که هوش هیجانی افراد درگیر در روابط جنسی خارج از زناشویی کمتر بود از افرادی که روابط خارج از زناشویی نداشتند و این یعنی افرادی که هوش هیجانی بالاتری دارند احتمال بی‌ثباتی پیوند زناشویی کمتر و لذا پایداری پیوند زناشویی بیشتر است. پژوهش (Chae, 2019) به رابطه بین تصویر تن و هوش هیجانی و احقاق جنسی روی دانشجویان زن در گره پرداخت و مشخص شد که هرچه هوش هیجانی بالاتر باشد احقاق جنسی بالاتر

خواهد بود. در پژوهش (Davarnia, Hamidipour & Asgharnejad Farid, 2018) که رابطه هوش هیجانی با مؤلفه‌های عشق بررسی شد مشخص شد که هوش هیجانی با ابعاد عشق (صمیمیت، شور، تعهد) رابطه معنی‌دار دارد. پژوهش (Jahanian & Sepehri Shamloo, 2017) نیز نشان داد که نقش میانجی هوش هیجانی باعث می‌شود فرد ضمن ذهن آگاهی، فرد بداند در شرایط مختلف پاسخ‌های یکسان ندهد و پاسخ‌های مؤثر و کارآمد بیشتری داشته و از توانایی‌های خود با توجه به شرایط استفاده بهتر کرده و از گیر کردن در چرخه‌های معیوب و بی‌پایان واکنش‌های هیجانی و ناآگاهانه رها گردد.

با توجه به جستجوهای انجام‌شده، پژوهش‌های گذشته بیشتر بر ناپایداری پیوند زناشویی و احتمال طلاق تمرکز داشته‌اند و در پیشینه پژوهش (چه داخلی و چه خارجی) کمتر پژوهشی دیده شد که با رویکرد روانشناسی سلامت و با دید مثبت به موضوع نگرینسته و به دنبال کشف عوامل پایداری پیوند زناشویی باشد. لذا با توجه به خلأ پژوهشی در این زمینه و با عنایت به اهمیت پیوند زناشویی و حفظ پایداری آن، پژوهش حاضر به دنبال پاسخ به پرسش زیر است:

آیا می‌توان پایداری پیوند زناشویی را بر اساس سبک عشق‌ورزی و احقاق جنسی با میانجی‌گری

هوش هیجانی پیش‌بینی کرد؟

روش

روش پژوهش حاضر از نوع توصیفی-همبستگی بود که در آن پیش‌بینی پایداری پیوند زناشویی بر اساس سبک عشق‌ورزی، سازگاری زناشویی و احقاق جنسی با میانجی‌گری هوش هیجانی بررسی شد. جامعه آماری این پژوهش زنان و مردان متأهل مناطق ۱ و ۲ و ۹ و ۱۱ شهرداری شهر مشهد در سال ۱۳۹۷ بودند. جمعیت مذکور طبق آمار رسمی درگاه شهرداری مشهد^۱، ۷۵۳۰۳۰ نفر (۳۷۶۵۱۵ زوج) برای مناطق ۱ و ۲ و ۹ و ۱۱ شهرداری مشهد بود. روش نمونه‌گیری به صورت غیر احتمالی و تلفیقی ناحیه‌ای (جغرافیایی) انجام شد. بر این اساس ابتدا برحسب ویژگی‌های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی چهار منطقه ۱، ۲، ۹ و ۱۱ شهرداری مشهد به صورت هدفمند انتخاب شدند؛ سپس حجم نمونه منطبق با مطالعات پیمایشی و بر اساس جدول پیشنهادی کرجسی و مورگان برای جامعه بزرگ برابر با ۳۸۴ نفر تعیین شد. این ۳۸۴ نفر مرد و زن متأهل بودند که به صورت داوطلبانه در پژوهش شرکت کردند. مشخصات نمونه و شرط ورود به پژوهش

عبارت بود از اینکه متأهل باشند، حداقل ۳ سال از پیوند زناشویی آنها گذشته باشد، مصرف کننده مواد یا الکل نباشند، داروی روان‌پزشکی خاص مصرف نکنند، روانشناس یا مشاور نباشند تا لحظه پر کردن پرسشنامه مشاوره روانشناسی در خصوص پیوند زناشویی و خانواده دریافت نکرده باشند.

ابزارها

برای گردآوری داده‌های پژوهش از ابزارهای زیر استفاده شد:

۱) شاخص پایداری پیوند زناشویی: برای سنجش پایداری پیوند زناشویی از شاخص بی‌ثباتی پیوند زناشویی^۱ (Edwards, Johnson, Booth, 1983) استفاده شد. بدین صورت که نمره فرد عبارت است از تفاضل نمره حاصل از شاخص بی‌ثباتی پیوند زناشویی، از ۱۰۰؛ یعنی اگر پاسخ فرد به شاخص ۴۳ شد (۴۳ درصد احتمال طلاق)، آنگاه پایداری پیوند زناشویی ۵۷ خواهد شد. این شاخص یک ابزار دوقسمتی است که قسمت اول شامل ۱۴ سؤال است و «مستعد طلاق بودن»^۲ را می‌سنجد و قسمت دوم شامل ۸ ماده است که «جاذبه‌ها و موانع طلاق»^۳ را می‌سنجد. پاسخ‌دهی به صورت انتخاب گزینه‌ها است و نمره دهی نیز طبق راهنمای آن انجام می‌شود. اعتبار این آزمون با ضریب آلفای ۰,۹۳ از یک همسانی درونی عالی برخوردار است (Sanayi, 2018). در پژوهش (Yaripoor, 2001) برای محاسبه ضریب اعتبار این ابزار از روش دونیمه کردن استفاده شده که برای تعیین هماهنگی درونی آزمون به کار می‌رود. از ضریب همبستگی بین دونیمه برای ارزیابی قابلیت اعتبار آزمون استفاده شد. ضریب اعتبار برای گروه آزمایش ۰,۸۲ و برای گروه گواه ۰,۶۱ و برای کل آزمودنی‌ها ۰,۷۰ به دست آمد که نشانه اعتبار قابل قبول است (Sanayi, 2018). روایی این شاخص نیز توسط (Ahmadi, Davazdah-Emami, Shahyad & Akhavanrad, 2012) به روش آلفای کرونباخ ۰,۹۲ گزارش شده است.

۲) مقیاس سبک عشق‌ورزی: برای بررسی سبک عشق‌ورزی از مقیاس عشق مثلثی استرنبرگ^۴ (Sternberg, 1997) استفاده شد که دارای ۴۵ سؤال است و سه مؤلفه صمیمیت^۱ (۱۵ سؤال اول)، میل^۲

-
1. marriage instability index (MMI)
 - 2 divorce prone
 - 3 divorce attractions & obstacles
 4. Sternberg's triangular love scale
-

(شور یا هوس) (۱۵ سؤال بعدی) و تعهد^۳ (۱۵ سؤال آخر) را می‌سنجد. کمینه و بیشینه هر یک از خرده مقیاس‌های این ابزار به ترتیب ۱۵ و ۱۳۵ است. پاسخ به آن‌ها به روش لیکرت و به صورت ۹ گزینه‌ای (۱ به معنای کاملاً مخالف و ۹ به معنای کاملاً موافق) است. نمرات بالا به معنای صمیمیت، میل و تعهد بیشتر است. استرنبرگ (۱۹۹۷) اعتبار این آزمون را ۹۰٪ ذکر کرده است (Ghamrani & Hefazi Torqabeh, 2006). در ترجمه فارسی این مقیاس توسط (Jafar Tabatabai, 2006). مورد هنجاریابی قرار گرفته است که اعتبار این پرسشنامه را با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۹۲ و برای مؤلفه‌های صمیمیت ۰/۸۹ و میل ۰/۸۹ و تعهد ۰/۸۱ گزارش کرده است و ضرایب روایی را برای مؤلفه‌های صمیمیت، میل و تعهد به ترتیب ۰,۶۶ و ۰,۷۷ و ۰,۹۲ به دست آورده‌اند.

(۳) شاخص احقاق جنسی: برای این متغیر از شاخص احقاق جنسی هالبرت^۴ (Hulbert, 1992) استفاده شد که شامل ۲۵ ماده است که در طیف لیکرت نمره‌گذاری می‌شود. پاسخ‌ها به صورت «همیشه»، «اکثرأ»، «گاهی اوقات»، «به ندرت» و «هرگز» در نظر گرفته شده است که ارزش گزینه‌ها به ترتیب از صفر (۰) تا چهار (۴) است؛ یعنی گزینه «همیشه»=۰ و گزینه «هرگز»=۴ است. سؤال‌های ۳ و ۴ و ۵ و ۷ و ۱۲ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ و ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ به صورت معکوس («همیشه»=۴ تا «هرگز»=۰) نمره‌گذاری می‌شود. دامنه نمرات آزمون از ۰ تا ۱۰۰ است و نمره بیشتر نشانه احقاق جنسی زیاد و نمره کمتر بیانگر احقاق جنسی اندک است. اعتبار این آزمون توسط هالبرت ۰,۸۶ به دست آمد (Sanayi, 2018). در اجرای شفيعی و ثنائی ذاکر روی ۴۰ دانشجوی زن متأهل ضریب آلفای کرونباخ ۰,۹۲ بود. اجرای مجدد آن توسط بای بر روی ۱۵ زن تحصیل کرده متأهل ضریب آلفای کل آزمون ۰,۷۹ به دست آمد. روایی این شاخص ۰,۹۱ است (Sanayi, 2018).

1 intimacy

2 passion

3 commitment

4. Hulbert index of sexual assertiveness (HISA)

۴) سیاهه هوش هیجانی^۱: نمره حاصل از سیاهه ۹۰ ماده‌ای هوش هیجانی (Bar-On, 1998). این سیاهه در طیف لیکرت با مقیاس ۵ درجه‌ای نمره‌گذاری می‌شود. گزینه‌ها عبارت‌اند از «کاملاً موافق»=۵، «موافق»=۴، «تا حدودی»=۳، «مخالف»=۲ و «کاملاً مخالف»=۱. بار-آن اعتبار مقیاس‌های پانزده‌گانه پرسشنامه را از طریق محاسبه ضریب آلفای کرونباخ بین ۶۹٪ تا ۸۶٪ با میانگین ۷۶٪ تعیین نمود. او سپس آن را از طریق بازآزمایی پس از یک ماه ۸۵٪ و پس از چهار ماه ۷۵٪ گزارش کرده است. همچنین برای بررسی روایی پرسشنامه، ضریب همبستگی نمره‌های حاصل از این سیاهه با سایر سیاهه‌های معتبر هوش هیجانی محاسبه شد که نشان‌دهنده روایی قابل‌قبول برای سیاهه است (Keraskian, 2011). هنجاریابی این سیاهه توسط (Mokhberiannejad, 2008) بر روی دانش‌آموزان دبیرستانی شهر تهران انجام شد که ضریب اعتبار کل سیاهه ۹۱٪ محاسبه شد و برای بررسی روایی سازه سیاهه، تحلیل عاملی با روش تحلیل مؤلفه‌های اصلی اجرا گردید. نتایج نشان داد که چهارده عامل که دارای ارزش ویژه بیشتر از یک هستند در مجموع ۳۷/۶۵۲ درصد کل واریانس متغیرها را تبیین می‌کنند. بنابراین یافته‌ها، اعتبار و روایی سیاهه تأیید شده است (Sanayi, 2018).

شیوه‌ی اجرا پژوهش

اجرای پژوهش با همکاری ۱۰ نفر از همکاران روانشناس دارای مدرک کارشناسی ارشد انجام شد. برای این کار فراخوان پیامکی با متن «آقا/خانم گرامی سلام. پژوهشی علمی در زمینه پیوند زناشویی در حال انجام است. چنانچه متاهل هستید (با حداقل ۳ سال پیوند زناشویی) و مایل به شرکت در پژوهش هستید لطفاً «بله» را به همین شماره ارسال فرمایید»، از طریق پست پیامکی نرم‌افزاری به حدود ۱۵۰۰۰ نفر ساکنین مناطق ۱ و ۲ و ۹ و ۱۱ شهرداری مشهد به صورت تصادفی ارسال شد. پس از دریافت پیامک داوطلبین (۶۲۳ نفر)، همکاران مجری با آن‌ها تماس گرفته و توضیحات تکمیلی را به صورت تلفنی به آن‌ها دادند و افرادی را که واجد شرایط پژوهش بودند برای انجام پژوهش و پر کردن پرسشنامه‌ها دعوت کردند. پر کردن پرسشنامه‌ها در شش ماهه دوم سال ۱۳۹۷ و در مرکز مشاوره رسا انجام شد. پس از انتخاب نمونه‌ها، اجرای پرسشنامه‌ها در مدت هشت هفته و در محل کلینیک به صورت انفرادی و با حضور همکاران مجری پژوهش اجرا شد. قبل از پر کردن پرسشنامه‌ها توضیحات لازم داده می‌شد مخصوصاً ملاحظات اخلاقی یادآوری می‌شد و نیز

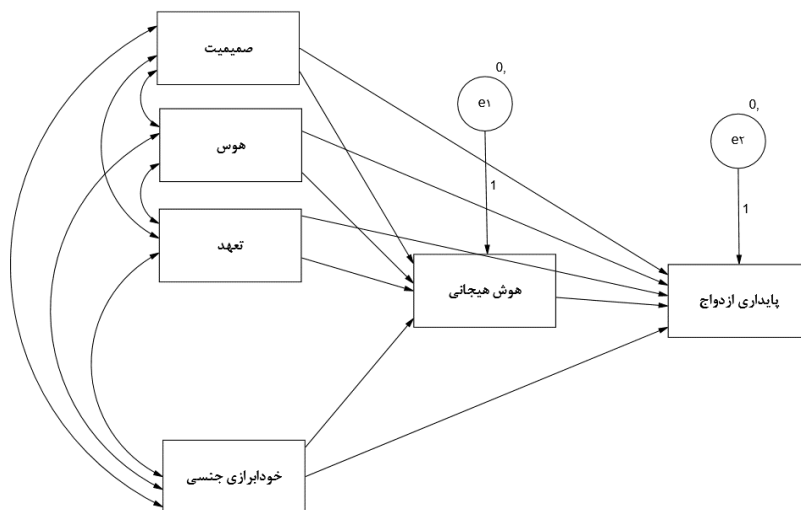
1. Bar-On emotional intelligence inventory

در خصوص نحوه پر کردن پرسشنامه‌ها مطالب لازم گفته می‌شد؛ و پس از تکمیل پرسشنامه‌ها، از بین آن‌ها به تعداد ۳۸۴ مورد، نمونه دارای کفایت کافی تشخیص داده شد و فرایند نمونه‌گیری به اتمام رسید. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از شاخص‌های توصیفی میانگین و انحراف استاندارد برای توصیف متغیرهای مورد پژوهش استفاده شد و از ضریب همبستگی پیرسون برای بررسی میزان رابطه دومتغیری بین مؤلفه‌های عشق (صمیمیت، شور، تعهد) و خود ابرازی جنسی و هوش هیجانی و پایداری پیوند زناشویی و برای برازش مدل و بررسی اثرات مستقیم و غیرمستقیم بین متغیرها در مدل نظری پژوهش از مدل تحلیل مسیر و برای بررسی نقش میانجی هوش هیجانی، از روش بوت استرپ استفاده شده است. برای تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها از نرم‌افزار SPSS-23 و AMOS-23 استفاده شد.

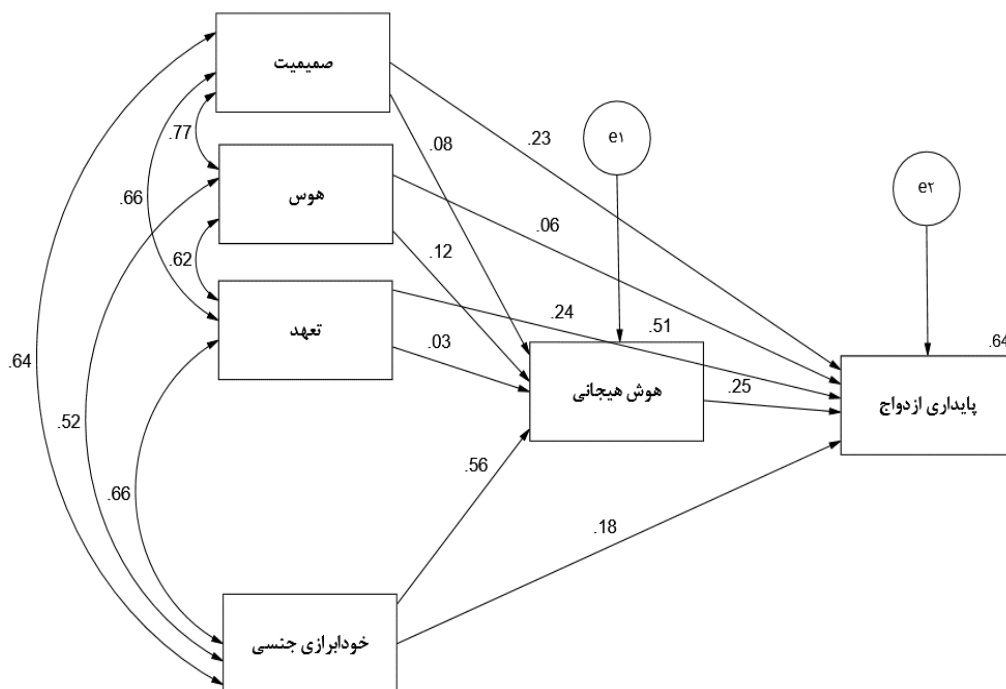
یافته‌ها

نمونه مورد پژوهش شامل ۳۸۴ نفر بود که ۱۹۳ زن و ۱۹۱ مرد در نمونه حاضر بودند. میانگین سن گروه نمونه ۳۱/۷ سال با پراکندگی ۴/۳ واحد انحراف معیار بود. برای بررسی سؤال اصلی پژوهش از مدل‌یابی تحلیل مسیر استفاده شد و پیش‌ازین کار، برای اطمینان از رعایت پیش‌فرض‌های این روش (اعم از وجود همبستگی معنادار بین متغیرها، کفایت حجم نمونه و نبود داده‌های پرت) بررسی لازم انجام گرفت و همگی موارد مورد تأیید قرار گرفت. جهت برازش مدل از تحلیل مسیر استفاده شد. در این مرحله، شاخص‌های مورد نظر (Brown, 2006) و (Kline, 2010)، مورد بررسی قرار گرفت.

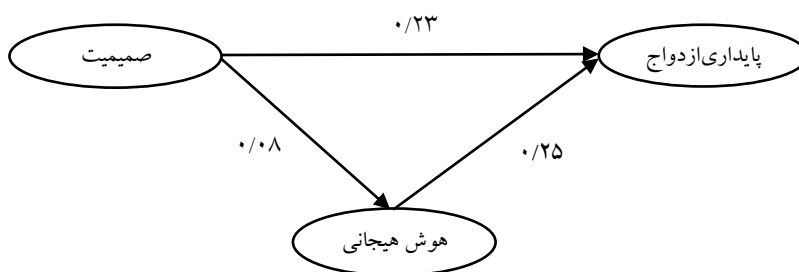
شکل ۱. مدل نظری روابط ساختاری بین متغیرها

شکل ۱، مدل تدوین شده روابط ساختاری بین متغیرهای مورد پژوهش را نشان می‌دهد. معمولاً مدل اولیه، برازش ضعیفی دارد و نیاز به اصلاح دارد. برای بررسی برازش مدل، شاخص‌ها و ملاک‌های مختلف و متفاوتی از سوی صاحب‌نظران ارائه شده است. در این پژوهش، بر اساس نظر (Brown, 2006)، سه نوع شاخص برازش مطلق CMIN، تطبیقی CFI و IFI و مقتصد RMSEA و نیز شاخص مقتصد CMIN/DF از نظر (Kline, 2010)، مورد بررسی قرار گرفت. مقدار شاخص برازش مطلق کای‌اسکوئر CMIN برابر با ۰/۰۷ که معنی‌دار نبود. مقدار شاخص‌های برازش تطبیقی برای CFI، برابر با ۱ (حداکثر مقدار) و برای شاخص IFI، ۱ (حداکثر مقدار) بود. همچنین، مقدار شاخص‌های مقتصد برای RMSEA، ۰/۰۴۲ (حداقل مقدار) و برای شاخص CMIN/DF، ۰/۰۷ است. با توجه به موارد بیان شده و مقایسه شاخص‌های برازش مدل اصلاح شده با مدل اولیه، مشهود است که در شاخص‌های برازش، بهبود بسیار زیادی به دست آمده و طبق ملاک‌های (Brown, 2006) و (Kline, 2010)، مدل اصلاح شده این پژوهش، دارای برازش بسیار عالی و مطلوب با داده‌ها است.

شکل ۲. مدل تحلیل مسیر و ضرایب مسیر

شکل ۲، ضرایب مسیر اصلاح شده را نشان می‌دهد. با توجه به برآزش مدل می‌توان گفت، پایداری پیوند زناشویی بر اساس سبک عشق‌ورزی و خود ابرازی جنسی با میانجی‌گری هوش هیجانی قابل پیش‌بینی است. در ادامه، ضرایب مسیرهای مستقیم و غیرمستقیم متغیرها بر پایداری پیوند زناشویی ارائه شده است. برای بررسی نقش میانجی هوش هیجانی از روش بوت استراپ استفاده شده است.

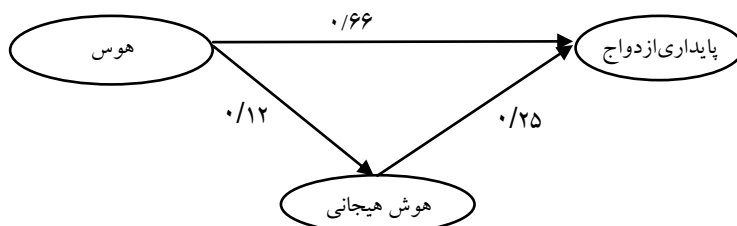
شکل ۳. اثر مستقیم و غیرمستقیم (به واسطه هوش هیجانی) صمیمیت بر پایداری پیوند زناشویی

شکل ۳ ضرایب مسیر بین متغیرهای مورد پژوهش را نشان می‌دهد؛ که در جدول ۱ گزارش و تفسیر شده است. با توجه به نتایج جدول ۱، صمیمیت بر پایداری پیوند زناشویی تأثیر مستقیم معنادار دارد. همچنین، صمیمیت روی هوش هیجانی تأثیر معناداری ندارد. با این حال، نتایج آزمون بوت استراپ نشان می‌دهد، صمیمیت به واسطه هوش هیجانی بر پایداری پیوند زناشویی تأثیر غیرمستقیم ندارد. به عبارت دیگر، هوش هیجانی در رابطه بین صمیمیت و پایداری پیوند زناشویی نقش میانجی ندارد.

جدول ۱. اثر مستقیم و غیرمستقیم صمیمیت بر پایداری پیوند زناشویی

مسیر	وزن استاندارد	معناداری
صمیمیت ← هوش هیجانی	۰/۰۸	۰/۱۹۲
صمیمیت ← پایداری پیوند زناشویی	۰/۲۳**	۰/۰۰۱
صمیمیت ← هوش هیجانی ← پایداری پیوند زناشویی	۰/۰۲۰	۰/۰۷

** در سطح معناداری ۰.۰۱

شکل ۴. اثر مستقیم و غیرمستقیم (به واسطه هوش هیجانی) هوس بر پایداری پیوند زناشویی

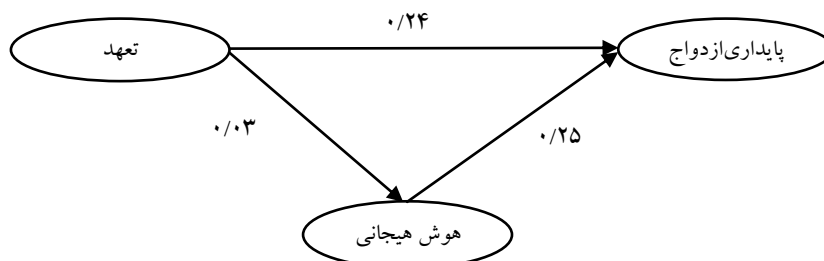
شکل ۴ ضرایب مسیر بین متغیرهای مورد پژوهش را نشان می‌دهد که در جدول ۲ گزارش و تفسیر شده است.

با توجه به نتایج جدول ۲، هوس بر پایداری پیوند زناشویی تأثیر مستقیم معناداری ندارد. همچنین، هوس روی هوش هیجانی تأثیر معنادار مثبت دارد. باین حال، نتایج آزمون بوت استراپ نشان می‌دهد، هوس به واسطه هوش هیجانی بر پایداری پیوند زناشویی تأثیر غیرمستقیم مثبت دارد. به عبارت دیگر، هوش هیجانی در رابطه بین هوس و پایداری پیوند زناشویی نقش میانجی دارد.

جدول ۲. اثر مستقیم و غیرمستقیم هوس بر پایداری پیوند زناشویی

مسیر	وزن استاندارد	معناداری
هوس ← هوش هیجانی	۰/۱۲*	۰/۰۳۴
هوس ← پایداری پیوند زناشویی	۰/۶۵	۰/۱۹۸
هوس ← هوش هیجانی ← پایداری پیوند زناشویی	۰/۰۳۰**	۰/۰۰۱

* در سطح معناداری ۰،۰۵ و ** در سطح معناداری ۰،۰۱

شکل ۵. اثر مستقیم و غیرمستقیم (به واسطه هوش هیجانی) تعهد بر پایداری پیوند زناشویی

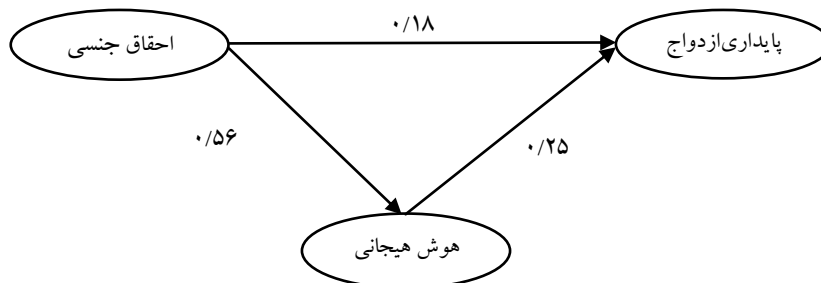
شکل ۵ ضرایب مسیر بین متغیرهای مورد پژوهش را نشان می‌دهد؛ که در جدول ۳ گزارش و تفسیر شده است. با توجه به نتایج جدول ۳، تعهد بر پایداری پیوند زناشویی تأثیر مستقیم مثبت معناداری دارد؛ یعنی هرچه میزان تعهد بالاتر باشد، پایداری پیوند زناشویی بیشتر است. همچنین، تعهد بر هوش هیجانی تأثیر مثبت معناداری ندارد. همچنین، نتایج آزمون بوت استراپ نشان می‌دهد، تعهد به واسطه هوش هیجانی بر پایداری پیوند زناشویی تأثیر غیرمستقیم معناداری ندارد. به عبارت دیگر، هوش هیجانی در رابطه بین تعهد و پایداری پیوند زناشویی نقش میانجی ندارد.

جدول ۳. اثر مستقیم و غیرمستقیم تعهد بر پایداری پیوند زناشویی

معناداری	وزن استاندارد	مسیر
۰/۵۶۸	+۰/۰۳	تعهد ← هوش هیجانی
۰/۰۰۱	+۰/۲۴**	تعهد ← پایداری پیوند زناشویی
۰/۰۷۱	+۰/۰۰۷	تعهد ← هوش هیجانی ← پایداری پیوند زناشویی

** در سطح معناداری ۰,۰۱

شکل ۶. اثر مستقیم و غیرمستقیم (به واسطه هوش هیجانی) احقاق جنسی بر پایداری پیوند زناشویی

شکل ۶ ضرایب مسیر بین متغیرهای مورد پژوهش را نشان می‌دهد که در جدول ۴ گزارش و تفسیر شده است. با توجه به نتایج جدول ۴، خودابرازی بر پایداری پیوند زناشویی تأثیر مستقیم معناداری دارد. همچنین احقاق جنسی بر هوش هیجانی تأثیر مثبت معنادار دارد؛ یعنی هرچه احقاق جنسی بیشتر باشد، هوش هیجانی نیز بالاتر است. همچنین نتایج آزمون بوت استراپ نشان می‌دهد، احقاق جنسی به واسطه هوش هیجانی بر پایداری پیوند زناشویی تأثیر غیرمستقیم مثبت دارد؛ به عبارت دیگر، هوش هیجانی در رابطه بین احقاق جنسی و پایداری پیوند زناشویی نقش میانجی دارد؛ به طوری که افزایش احقاق جنسی، همراه با افزایش هوش هیجانی و پایداری پیوند زناشویی می‌یابد.

جدول ۴. اثر مستقیم و غیرمستقیم احقاق جنسی بر پایداری پیوند زناشویی

معناداری	وزن استاندارد	مسیر
۰/۰۰۱	۰/۵۶**	خودابرازی ← هوش هیجانی
۰/۰۰۱	۰/۱۸**	خودابرازی ← پایداری پیوند زناشویی
۰/۰۰۱	۰/۱۳۷**	خودابرازی ← هوش هیجانی ← پایداری پیوند زناشویی

** در سطح معناداری ۰,۰۱

با توجه به نتایج جدول ۵، هوش هیجانی بر پایداری پیوند زناشویی تأثیر مثبت معنادار دارد؛ یعنی هرچه هوش هیجانی بیشتر باشد، پایداری پیوند زناشویی نیز بالاتر است.

جدول ۵. اثر مستقیم هوش هیجانی بر پایداری پیوند زناشویی

مسیر	وزن استاندارد	معناداری
هوش هیجانی ← پایداری پیوند زناشویی	۰/۲۵ ^{**}	۰/۰۰۱

طبق جدول ۶ سه متغیر صمیمیت و تعهد و احقاق جنسی تأثیر مستقیم معناداری بر پایداری پیوند زناشویی دارند که به ترتیب، تعهد (وزن مثبت) و صمیمیت (وزن مثبت) و احقاق جنسی (وزن مثبت) بیشترین تأثیر بر پایداری پیوند زناشویی را دارند. همچنین، هوس و احقاق جنسی، به واسطه هوش هیجانی، تأثیر غیرمستقیم بر پایداری پیوند زناشویی دارند.

جدول ۶. خلاصه اثرات مستقیم و غیرمستقیم مؤلفه‌های عشق و احقاق جنسی بر پایداری پیوند زناشویی

متغیر	اثر مستقیم	اثر غیرمستقیم
صمیمیت	+۰/۲۳ ^{**}	۰/۰۲۰
هوس	۰/۶۵	۰/۰۳۰ ^{**}
تعهد	۰/۲۴ ^{**}	۰/۰۰۷
احقاق جنسی	۰/۱۸ ^{**}	۰/۱۳۷ ^{**}

^{**} در سطح معناداری ۰/۰۱

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش، بررسی رابطه پایداری در پیوند زناشویی با سبک عشق‌ورزی و احقاق جنسی با میانجی‌گری هوش هیجانی بود. بر اساس یافته‌های به‌دست‌آمده، صمیمیت بر پایداری پیوند زناشویی تأثیر مستقیم معناداری دارد؛ همچنین، صمیمیت روی هوش هیجانی تأثیر مثبت معناداری ندارد؛ لذا صمیمیت به‌واسطه هوش هیجانی بر پایداری پیوند زناشویی تأثیر غیرمستقیم ندارد؛ به‌عبارت‌دیگر، هوش هیجانی در رابطه بین صمیمیت و پایداری پیوند زناشویی نقش میانجی ندارد. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش (Raffagnino & Puddu, 2018)، (Abdian & Jadidi, 2019)، (Habibi, 2017)، (Abbassi Asl, Nazari & Rasooli, 2017) و (Gottman, 2019) و (Zahrakar, Hazarusi, & Mohsenzadeh & Tajik Ismaili, 2019) در خصوص رابطه معنادار و مثبت صمیمیت و پایداری پیوند زناشویی با پژوهش حاضر همسو است. در تبیین این موضوع باید گفت که طبق نظر استرنبرگ صمیمیت عبارت است از نزدیکی، اتصال و پیوند بین دو نفر؛ که این یعنی احساس محبت و اظهار آن، علاقه، مراقبت، همدلی و غمخواری

نسبت به فردی که شخص او را دوست دارد. صمیمیت جنبه هیجانی و عاطفی دارد و نوعی احساس گرمی، محبت، نزدیکی، مرتبط بودن و در قیدوبند طرف مقابل بودن در فرد ایجاد می‌کند و این باعث پایدار شدن رابطه زناشویی می‌شود.

همچنین بر اساس نتایج حاصله، هوس بر پایداری پیوند زناشویی تأثیر مستقیم معناداری ندارد. از طرفی، هوس روی هوش هیجانی تأثیر مثبت معناداری دارد. لذا، هوس به واسطه هوش هیجانی بر پایداری پیوند زناشویی تأثیر غیرمستقیم دارد؛ به عبارت دیگر، هوش هیجانی در رابطه بین هوس و پایداری پیوند زناشویی نقش میانجی دارد. این نتیجه با نتایج پژوهش (Hedayati Dana & Saberi, 2015) مبنی بر قابل پیش‌بینی نبودن رضایت زناشویی بر اساس شور (هوس)، همخوانی محتوایی دارد. از طرفی عدم رابطه مستقیم هوس با پایداری پیوند زناشویی تبیین روشنگری بر مفهوم عشق رمانتیک استرنبرگ است که علیرغم خود افزایشی بالا و شور و شوق زیاد، تداوم این عشق منوط به داشتن بینش و تعهد و صمیمیت است. همچنین همسو با پژوهش (Zahrakar, Hazarusi, Mohsenzadeh & Tajik Ismaili, 2019) هوس (شور) به تنهایی و بدون صمیمیت و تعهد عاملی برای تنوع‌طلبی و موجب تعارضات زناشویی است.

در مورد مؤلفه سوم عشق یعنی تعهد نیز نتایج حاکی از آن است که تعهد بر پایداری پیوند زناشویی تأثیر مستقیم معنادار دارد؛ یعنی هرچه میزان تعهد بالاتر باشد، پایداری پیوند زناشویی بیشتر است. همچنین، تعهد بر هوش هیجانی تأثیر مثبت معناداری ندارد؛ به عبارت دیگر، هوش هیجانی در رابطه بین تعهد و پایداری پیوند زناشویی نقش میانجی ندارد. این نتیجه با پژوهش (Zahrakar, Hazarusi, Mohsenzadeh & Tajik Ismaili, 2019) و (Abdian & Jadidi, 2019)، (Shojaee, 2017)، (Karandish, Honarparvaran & Moeen, 2015)، (Habibi, 2017)، (Raffagnino & Puddu, 2018)، مبنی بر همبستگی تعهد و رضایت‌مندی زناشویی در پایداری و ثبات پیوند زناشویی همسو است و تأیید متقنی بر مؤلفه سوم عشق از دیدگاه استرنبرگ یعنی تصمیم و تعهد است. طبق نظریه هرم مازلو، مؤلفه هوس (شور) در اولین طبقه هرم (نیازهای فیزیولوژیک) است و تعهد در طبقه دوم (نیازهای امنیت) قرار می‌گیرد و صمیمیت در طبقه سوم یعنی نیاز به عشق و تعلق جای دارد؛ یعنی اینکه هر سه این‌ها جزء نیازهای فرد است پس اگر این موارد در رابطه زوجی تأمین نشود پایداری آن رابطه متزلزل خواهد بود و فرد به دنبال رابطه‌ای می‌گردد که نیازهای مذکور را تأمین کند.

همچنین نتایج نشان داد که احقاق جنسی با پایداری پیوند زناشویی رابطه مستقیم معنادار دارد و به واسطه هوش هیجانی بر پایداری پیوند زناشویی تأثیر غیرمستقیم مثبت دارد؛ به عبارت دیگر، هوش هیجانی در رابطه بین احقاق

جنسی و پایداری پیوند زناشویی نقش میانجی دارد؛ به طوری که با افزایش هوش هیجانی اثر احقاق جنسی بر پایداری پیوند زناشویی نیز افزایش می‌یابد. نتایج این فرضیه با مطالعات مبتنی بر مفهوم احقاق جنسی به‌عنوان محوری‌ترین مؤلفه پیش‌بینی الگوی پایداری پیوند زناشویی، از جمله پژوهش (Mohtashami & Rahmati, 2017) و (Rahimi Pooya, 2018) و (Zarenezhad, Hoseyni, & Rahmati, 2019) و (Richards, 2016) و (La France, 2019) همسو است.

نقش میانجی هوش هیجانی نیز طبق پژوهش (Jahanian & Sepehri Shamloo, 2017)، نشان می‌دهد که هوش هیجانی موجب رفتار و پاسخ‌های مؤثر و کارآمد بیشتری در شرایط مختلف شده و فرد را از گیر کردن در چرخه‌های معیوب و اکنش‌های هیجانی ناآگاهانه می‌رهاند.

در آخر، بر اساس یافته‌ها، تأثیر مثبت معنی‌دار هوش هیجانی بر پایداری پیوند زناشویی، نشانه تأیید بزرگی بر مدعای (Goleman, 2019) است که هوش هیجانی را رمز بقای پیوند زناشویی می‌داند؛ همچنین، تأکید مجددی بر صحت نتایج و تبیین‌های به‌دست‌آمده در خصوص ارزش ویژه مفهوم هوش هیجانی است. نتایج مطالعات (Gottman, 2018)، نیز بر این ارزش ویژه صحه گذاشته است. این معناداری تأثیر هوش هیجانی بر پایداری پیوند زناشویی با پژوهش‌های (Nemati Soogli Tappeh, Salehi, Rahimi & Khaledian, 2020) و (Verma, 2015) و (Čikeš, Šincek & Marić, 2018) و (Peymani, Ghazanfarian & Sepahvandi, 2017) نیز همسو است و در مجموع نتایج نشان می‌دهد پایداری پیوند زناشویی بر اساس سبک عشق‌ورزی و احقاق جنسی با میانجی‌گری هوش هیجانی (غیرمستقیم) قابل پیش‌بینی است و بر این اساس با کاربردی کردن نتایج این پژوهش در حوزه خانواده می‌توان طرحی پیشگیرانه و با رویکرد سلامت‌محور تدوین نمود تا باعث پایداری بیشتر روابط زناشویی شود و همچنین با ارائه طرح مداخله‌ای، می‌توان گامی در جهت برگرداندن روابط زناشویی متزلزل به وضعیت پایدار برداشت.

محدودیت‌ها و پیشنهادهای پژوهش

هر پژوهشی محدودیت‌های خاص خود را دارد در این پژوهش یکی از محدودیت‌ها روش آن است که به دلیل ماهیت همبستگی، علیت و جهت واقعی آن را مشخص نمی‌کند. محدودیت دیگر این است که به دلیل مقطعی بودن و نیز عدم امکان نمونه‌گیری تصادفی قابلیت تعمیم نتایج کاهش می‌یابد. از طرفی امکان پژوهش بر روی افرادی که همکاری نکردند یا به پیامک فراخوان پاسخ ندادند نبود. لذا این سوگیری در اجرا وجود داشته که پژوهش فقط روی نمونه‌های داوطلب و همکاری کننده انجام شده است. همچنین امکان کنترل کلیه متغیرهای

ناخواسته وجود ندارد، ضمن اینکه تعداد زیاد سؤالات پرسشنامه‌ها ممکن است بر دقت و انگیزش آزمودنی‌ها اثر گذاشته باشد. برای رفع محدودیت‌های مذکور، پیشنهاد می‌گردد از سایر روش‌های پژوهشی که هم قابلیت تعمیم نتایج را داشته و هم رابطه علی را نشان دهد استفاده شود. استفاده از پرسشنامه‌های استاندارد شده کوتاه‌تر که از روایی و پایایی بالایی برخوردار باشند و نیز بالا بردن سطح انگیزش آزمودنی‌ها با عوامل تقویت‌کننده می‌تواند نتایج دقیق‌تری به بار آورد.

اخلاق پژوهش

ملاحظات اخلاقی با حساسیت ویژه‌ای در پژوهش رعایت شد و با توجه به اینکه پرسشنامه‌ها در مورد روابط خصوصی زناشویی بود و این موضوع در فرهنگ ایران (مخصوصاً شهر مذهبی مشهد) جزء تابوهای فرهنگی است، به شرکت‌کنندگان در پژوهش، اطمینان کامل داده شد که اطلاعات پرسشنامه‌ها به‌طور محرمانه نزد محقق خواهد بود (ضمن اینکه پرسشنامه‌ها بی‌نام بود)؛ همچنین مختار بودن شرکت‌کنندگان برای انصراف از پر کردن پرسشنامه‌ها در هر مرحله از آن گوشزد شد.

مشارکت نویسندگان

طراحی و مفهوم‌پردازی پژوهش: نویسنده‌ی اول و نویسنده دوم

جمع‌آوری داده‌ها: نویسنده اول

تجزیه و تحلیل و تفسیر داده‌ها: نویسنده اول و نویسنده چهارم

پیش‌نویسی مقاله و بازرسی آن: نویسنده اول و نویسنده سوم

تأیید نهایی مقاله قبل از ارسال به نشریه: نویسنده دوم، نویسنده سوم و نویسنده چهارم

منابع مالی

این پژوهش با هزینه شخصی محققان انجام شد.

دسترسی به مواد و داده‌ها

پژوهش و مواد آن به‌راحتی از طریق اینترنت و هپبرلینک‌های موجود در متن قابل دسترسی است.

تأیید اخلاقی و رضایت مشارکت‌کنندگان

به همه مشارکت‌کنندگان اطمینان داده شد که پرسشنامه‌ها بدون نام بوده و کاملاً محرمانه خواهند بود و همه آنها به‌صورت داوطلبانه در این پژوهش شرکت کردند.

رضایت برای انتشار

نویسندگان از انتشار این مقاله رضایت کامل دارند.

تصریح درباره تعارض منافع

این پژوهش با منافع هیچ شخص یا سازمانی منافات ندارد.

سپاسگزاری

در پایان از معاونت محترم پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی نیشابور و نیز کسانی که در انجام این پژوهش از کمک خویش دریغ نکردند قدردانی می‌شود.

References

- Abbassi Asl, M., Nazari, A.M. & Rasouli, M. (2017). The relationship between sexual satisfaction, marital intimacy, and attachment styles with the instability of married women. Master Thesis. School of Psychology. Kharazmi University. [Persian]. <https://civilica.com/doc/634352/>
- Abdian, M. & Jadidi, M. (2019). The relationship between lovemaking styles and personality traits with life satisfaction. Master Thesis. Faculty of Humanities. Islamic Azad University, Ghods Branch. [Persian]. <https://ganj.irandoc.ac.ir/viewer/f87c639202d3f49117a38590728d501f>
- Ahmadi, Kh., Davazdah-Emami, MH., Shahyad, Sh. & Akhavanrad, Sh. (2012). Family stability in military and nonmilitary families, *Journal of Behavioral Sciences*, 6(1) 31-37. [Persian]. <http://noo.rs/nhpJS>
- Alavi, T., Moghaddamzadeh, A., Mazaheri, M.A., Hejazi Moghari, E., Salehi, K. & Afrooz, G.A. (2019). Representation of the components of the possibility of divorce harm: a phenomenological study. *Clinical Psychology and Counseling Research*. 8 (2): 61-83. [Persian]. DOI: 10.22067/ijap.v8i2.72569
- Asadi, F., Aslani, K. & Amanollahi, A. (2019). Testing the model of the relationship between emotional maturity and sexual assertiveness with a tendency to infidelity and the quality of marital relationships mediated by sexual satisfaction. Master Thesis. Faculty of Education and Psychology. The Shahid Chamran University of Ahvaz. [Persian]. <https://ganj.irandoc.ac.ir/viewer/664cc2b22c71fb89991301d580ce54e1>
- Brown, T. A. (2006). *Confirmatory factor analysis for applied research*. The Guilford Press. <https://www.guilford.com/books/Confirmatory-Factor-Analysis-for-Applied-Research/Timothy-Brown/9781462515363>
- Chae, H. J. (2019). Relationships between body type perception and emotional intelligence and sexual assertiveness of female college students. *Journal of Digital Convergence*, 17(7), 197-205. DOI:10.14400/JDC.2019.17.7.197
- Chen, W. W., & Wu, C. W. (2017). Transmission of ideas about love: Filial piety, love attitudes, and romantic satisfaction. *Personal Relationships*, 24(2), 440-452. DOI:10.1111/pere.12191

- Čikeš, A. B., Šincek, D., & Marić, D. (2018). Emotional intelligence and marital quality: Dyadic data on Croatian sample. *Studia Psychologica*, 60(2), 108-122.
[DOI:10.21909/sp.2018.02.756](https://doi.org/10.21909/sp.2018.02.756)
- Davarnia, A., Hamidipour, R. & Asgharnejad Farid, A. (2018). Investigating the relationship between attachment styles and emotional intelligence with different types of love in couples. *Journal of Principles of Mental Health*, 19 (3) - Special Issue of the Third International Conference on Recent Innovations in Psychology, Counseling and Behavioral Sciences), 39-45. [Persian]. [DOI:10.22038/jfmh.2017.8591](https://doi.org/10.22038/jfmh.2017.8591)
- Derakhsh, A., Aslani, K. & Karaei, A. (2020). Developing a Successful Marriage Model: A Qualitative Research. *Women's Research Journal*, 10 (27): 97-73. [Persian].
[DOI:10.30465/ws.2019.4030](https://doi.org/10.30465/ws.2019.4030)
- Dokaneii, F., Abbassi, S., Soltantabar, M., Seddighi, F. & Nowruzi, A. (2016). The Relationship between Emotional Intelligence and Marital Satisfaction among Married Students of Islamic Azad University of Tehran South Branch. *Quarterly Counseling and Psychotherapy*, 4, 14:74-88. [Persian]. http://journal-counselling.iiu.ac.ir/article_522747_65205301a3dd28ab1391122aa269f650.pdf
- Ghahari Seyed Mahalla, F. (2017). Investigating the relationship between lovemaking style, emotional intelligence, and the quality of couples' relationships in married students of the Azad University of Sari. *Conference on modern research in Iran and the world in management, economics, accounting, and humanities*. Sari University of Research Sciences. [Persian].
<https://www.sid.ir/fa/seminar/ViewPaper.aspx?ID=91430>
- Ghamrani, A. & Jafar Tabatabai, S. (2006). Investigating the romantic relationships of Iranian couples and their relationship with marital satisfaction and demographic variables. *News and Researches of Consulting*, 5, 17: 109-95. [Persian].
<http://ensani.ir/fa/article/download/124507>
- Goleman, D. (2019). **Emotional intelligence**. Translated by Parsa, N. (2019). Tehran: Roshd. [Persian]. <https://www.adinehbook.com/gp/product/9646115880>
- Gottman, J. M., & Silver, N. (2020). **Why marriages succeed or fail**. Translated by Vida Lotfi: And how you can make yours last. Simon and Schuster. [Persian].
https://www.adinehbook.com/gp/product/9642785781/ref=sr_1_1000_title_1

- Gottman, John (2015). **The science of love**. Translated by Hashem Pouriamehr (2019). Tehran: Danjeh. [Persian]. https://www.adinehbook.com/gp/product/600250172X/ref=sr_1_1000_img_8
- Habibi, S. (2018). An exploratory study of the factors affecting the collapse of marriage in the first five years of life among divorce applicants in the socio-cultural context of Sanandaj. Master Thesis. Faculty of Education and Psychology. Kharazmi University. [Persian]. <https://ganj.irandoc.ac.ir/#/articles/e901bd7330f84d2c11e6dc70dd2cb267/search/6ae7ef56d4f4b1abdcd2f662edf157f4>
- Hajimiri Qeshmi, S. (2019). Comparison of sexual assertiveness, marital commitment, and instability of marriage in betrayed and normal women of Qeshm. Master Thesis. Faculty of Humanities. Islamic Azad University, Bandar Abbas Branch. [Persian]. <https://ganj.irandoc.ac.ir/viewer/f9b304b8b8bf800aed425297cc092c81?sample=1>
- Halwani, R. (2018). **Philosophy of Love, Sex, and Marriage: An Introduction**. New York: Taylor & Francis. DOI:10.4324/9781315272399
- He, Q., Zhong, M., Tong, W., Lan, J., Li, X., Ju, X., & Fang, X. (2018). Forgiveness, Marital Quality, and Marital Stability in the Early Years of Chinese Marriage: An Actor-Partner Interdependence Mediation Model. *Frontiers in Psychology*, 9, 1520. DOI:10.3389/fpsyg.2018.01520
- Hedayati Dana, S. & Saberi, H. (2015). Predicting marital satisfaction based on lovemaking styles (intimacy, desire, commitment) and anxiety. *Family Research Quarterly*, 10, 4: 511-527. [Persian]. https://jfr.sbu.ac.ir/article_96480.html
- Hefazi Torqabeh, M., Firoozabadi, A. & Haghshenas, H. (2006). Investigating the relationship between the components of love and couple satisfaction. *Journal of Iran University of Medical Sciences*, 16, 54: 99-109. [Persian]. http://jmums.mazums.ac.ir/browse.php?a_id=140&sid=1&slc_lang=fa
- Jahanian, M. & Sepehri Shamloo, Z. (2017). The effect of mindfulness on marital satisfaction: mediated by emotional intelligence. *Iranian Journal of Psychiatric Nursing*, 5 (3), 1-6. [Persian]. DOI: 10.21859/ijpn-05031
- Karandish, M., Honarparvaran, N. & Moin, L. (2015). The relationship between the components of love and sexual satisfaction with family cohesion among psychologists and counselors in Shiraz. Master Thesis. Faculty of Education and Psychology. The

- Islamic Azad University of Marvdasht. [Persian].
<https://ganj.irandoc.ac.ir/#/articles/ba597c18be84b96d2ce3ff196478eb63/search/6bd13e6a65e09c6bb9f1c27723eb2068>
- Khanabadi, M. (2019). **Marriage and Family - Adlerian Advice and Treatment**. Tehran: Avaye Noor, fourth edition. [Persian].
<https://www.adinehbook.com/gp/product/6003091509>
- Kline, R B, (2010), Principles and practice of structural equation modeling, NY: Guilford Press.
<https://www.guilford.com/books/Principles-and-Practice-of-Structural-Equation-Modeling/Rex-Kline/9781462523344>
- Knox, D., & Schacht, C. (2010). Choices in relationships: **An introduction to marriage and the family**. Translated by Kiumars Farahbaksh, et al (2020). Tehran. Avaye Nur. [Persian].
<https://www.adinehbook.com/gp/product/6003092556>
- Konzen, T. & Konzen, J. (2019). **The Art of Intimate Marriage: A Christian Couple's Guide to Sexual Intimacy**. San Diego: Elm Hill. <https://www.amazon.com/Art-Intimate-Marriage-Christian-Intimacy-ebook/dp/B07JYGKTVM>
- Kraskian, A. (2010). *Bar-On Emotional Intelligence Scale*. Psychological Instruments, 5, 3(60). [Persian]. <http://ensani.ir/file/download/article/20120329154408-5073-49.pdf>
- La France, B. (2019). The impact of sexual assertiveness sexual compatibility, and sexual conflict on predicted outcome values in sexual relationships. *The Canadian Journal of Human Sexuality*, (aop), 1-11. DOI: 10.3138/cjhs.2018-0005
- Masaviru, M. (2016). Quantitative Analysis of the Effects of Depth and Breadth of Self-Disclosure on Marital and Sexual Satisfaction among Married Couples in Mombasa County. <https://www.researchgate.net/profile/Mohan-Masaviru/project/A-quantitative-analysis-of-the-effects-of-depth-and-breadth-of-self-disclosure-on-marital-and-sexual-satisfaction-among-married-couples/attachment/580705bb08ae1b633459142e/AS:418775330508800@1476855227529/download/PhD+research+proposal+Sept+2016.pdf>
- Masters, W. & Johnson, V. (2019). **Human sexual reaction**. Translated by Hedayat Mutabi, third edition. Tehran: Foroozeh. [Persian]. <https://www.cavack.com/Item/2278>
- Mohtashami, S. & Rahmati, A. (2017). Predicting marital instability based on sexual function and sexual assertiveness in married women. Master Thesis. Faculty of Literature and

- Humanities. The Shahid Bahonar University of Kerman. [Persian].
<https://www.virascience.com/thesis/810601/>
- Mokhberiannejad, R. (2008). Standardization of Bar-An Emotional Intelligence Questionnaire in high school students in Tehran. Master Thesis. Faculty of Psychology and Social Sciences. Islamic Azad University, Central Tehran Branch. [Persian].
<http://dl.nlai.ir/UI/Permalink/32486>
- Nazari, A.M. (2019). **Basics of couple therapy and family therapy**. Tehran: Elm Publications. [Persian]. <https://www.adinehbook.com/gp/product/9644057489>
- Nemati Soogli Tappeh, F., Salehi, K., Rahimi, F.S. & Khaledian, M. (2020). Components of Marital Quality of Life: A Hybrid Study. *Family Counseling and Psychotherapy*, 10 (1), 45-68. [Persian]. [DOR:20.1001.1.22516654.1399.10.1.3.4](https://doi.org/10.22516654.1399.10.1.3.4)
- Nguyen, B. T. N. (2015). The role of partner's receptiveness and intimacy in the relationship between sexual assertiveness and sexual satisfaction. Doctoral dissertation, Alliant International University.
https://media.proquest.com/media/hms/ORIG/2/SStjH?_s=4pOJ2qOBOyLvvo2sIPvbUn45tss%3D
- Niknam, M. & Taj, T. (2020). Predicting marital instability based on emotional intelligence and spiritual intelligence variables in a non-clinical population of women. *Women and Family Studies*. 7, 3 (13): 1-2. [Persian]. [DOI:10.22051/jwfs.2019.21653.1822](https://doi.org/10.22051/jwfs.2019.21653.1822)
- Nympha, M., Carandang, S., Vivien, I., & Guda, P. (2015). Indicators of Marital Satisfaction of Batangueño Couples: Components of Love and the Other External Factors in Marriage. *International Journal of Information and Education Technology*, 5, 60-67.
[DOI:10.7763/IJiet.2015.V5.477](https://doi.org/10.7763/IJiet.2015.V5.477)
- Pakdel Khasmakhi, Z. (2017). Testing the model of attachment style and sexual satisfaction mediated by commitment and sexual assertiveness. Master Thesis. Faculty of Education and Psychology. The Shahid Chamran University of Ahvaz. [Persian].
[DOI:10.7763/IJiet.2015.V5.477](https://doi.org/10.7763/IJiet.2015.V5.477)
- Peymani, M., Ghazanfarian, F. & Sepahvandi, M. (2017). Comparison of the relationship between emotional intelligence and attachment styles with marital conflicts of normal couples and divorcing couples. Master Thesis. Faculty of Persian Language and

- Literature. The University of Lorestan. [Persian].
<https://ganj.irandoc.ac.ir/#/articles/43deee8829972bc61ba047787c10ce26>
- Raffagnino, R., & Puddu, L. (2018). Love styles in couple relationships: a literature review. *Open Journal of Social Sciences*, 6(12), 307-330. DOI: 10.4236/jss.2018.612027
- Rahimi Pouya, M. (2018). Comparison of extramarital affairs, sexual assertiveness, and attachment style in divorcing women and normal married women. Master Thesis. Faculty of Psychology and Educational Sciences. Allameh Tabatabai University. [Persian]. <https://ganj.irandoc.ac.ir/#/articles/6716287428f3fb51552b5811b7c17e55>
- Ramirez, F. E., Gallant, R. D., & Nedley, N. (2016). Emotional Intelligence in Persons Involved in Sexual Relationships Outside Marriage. *The Journal of Sexual Medicine*, 13(5), S43. DOI:10.1016/j.jsxm.2016.02.092
- Rezazadeh, S.M.R, Bahrami Ehsan, H., Fazel, M. & Fallah, M. (2019). Investigating the Underlying Factors and Causes Affecting Divorce: An exploratory analysis. *Psychological Sciences*, 17, 71: 765-774. [Persian]. <https://psychologicalscience.ir/article-1-309-fa.pdf>
- Richards, R. (2016). The Role of Sexual Assertiveness in Partner Relational Satisfaction and Uncertainty. Master's Theses. Western Michigan University. https://scholarworks.wmich.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1711&context=masters_theses
- Sanayi, B. (2017). **Family & Marriage Scales**. Tehran: Besat Publisher. [Persian]. <https://www.iranketab.ir/book/68168-family>
- Shojaei, H. (2018). Investigating the relationship between love components with marital satisfaction and quality of life (Case study: Gachsaran couples from 2011 to 2016). Master Thesis. Islamic Azad University, Gachsaran Branch. [Persian]. <https://ganj.irandoc.ac.ir/#/articles/3df4ef439ab060064f8a24e3b8a44458>
- Shokrallahzadeh, M. & Madani, Y. (2016). The role of identity and love styles in predicting marital satisfaction. *Bi-Quarterly Journal of Pathology, Counseling, and Family Enrichment*. 2, 1: 79-89. [Persian]. DOR:20.1001.1.24234869.1395.2.1.7.3
- Sternberg, R. (1989). Love story: **A new perspective on the relationship between men and women**. Translated by Ali Asghar Bahrami (2019). Tehran: Javaneh Roshd. [Persian]. <https://ketabcity.com/BookView.aspx?bookid=1687473>

- Verma, A. S. (2015). Emotional Intelligence and Marital Status: A Study on IT Professionals in India. *ASBM Journal of Management*, 8(1). <https://www.asbm.ac.in/assets/pdf/new/>
- Yaripour, A. (2000). Investigating the Effect of Family Counseling Interventions Plan on Divorce Records in the Courts of Justice of Qom. Master Thesis Not Published. Department of Clinical Psychology. The Islamic Azad University of Roodehen. [Persian]. https://jwfs.alzahra.ac.ir/mobile/article_4227.html
- Zahrakar, K., Hazarusi, B., Mohsenzadeh, F. & Tajik Ismaili, A. (2019). Identifying the underlying factors of emotional divorce in the socio-cultural context of Karaj. *Family Counseling and Psychotherapy*, 1, 125-142. [Persian]. [DOR:20.1001.1.22516654.1398.9.1.8.2](https://doi.org/10.1001.1.22516654.1398.9.1.8.2)
- Zarenezhad, H., Hoseyni, M & Rahmati, A. (2019). Relationships between sexual assertiveness and sexual dissatisfaction with couple burnout through the mediating role of marital conflict. *Family Counseling and Psychotherapy*, 1, 197- 216. [Persian]. [DOR:20.1001.1.22516654.1398.9.1.12.6](https://doi.org/10.1001.1.22516654.1398.9.1.12.6)

